

Nr 2/(01)2019

AD REM
Pismo Uczniów
i Nauczycieli **Zespołu**
Polskich Szkół
Ogólnokształcących im.
Ity Kozakiewicz w Rydze

AD REM—REAKTYWACJA

Oddajemy w Wasze ręce pierwszy(w tym roku)numer szkolnej gazetki. Mamy nadzieję, że do zespołu redakcyjnego dołączą kolejne osoby, co pozwoli na przygotowanie jeszcze ciekawszych, kolejnych numerów pisma.

Zachęcamy do zgłaszania swoich uwag, sugestii(jakie rubryki chcielibyście znaleźć w Ad-remie).

Niebawem zostanie też ogłoszony plebiscyt na nową nazwę gazetki.

Życzymy miłej lektury.

Zespół redakcyjny

W TYM NUMERZE

Walentynki 2019.....	2
Zespół gitarowy.....	3
Goście w szkole	4
Konkurs.....	5
Kącik poetycki.....	6
Kącik poetycki.....	8
Rozmowa „AD REM-u”	10
Tablica ogłoszeń.....	11

WAŻNE TEMATY

- Aktualności
- Przybliżamy sylwetki dwóch wybitnych poetek związanych z Łotwą i Polską.
- Relacja z ciekawych wydarzeń w naszej szkole

***Gdy cię nie widzę, nie wzdycham, nie płaczę, Nie tracę
zmysłów, kiedy cię zobaczę; Jednakże gdy cię długo nie
oglądam, Czegoś mi braknie, kogoś widzieć żądam;
I tęskniąc sobie zadaję pytanie: Czy to jest przyjaźń? czy
to jest kochanie?***

A. Mickiewicz

Szalona Akcja Walentynkowa

14 lutego 2019 roku w naszej szkole odbyła się Szalona Akcja Walentynkowa.

Cały dzień na korytarzach grała muzyka związana ze świętem miłości.

Święto zaczęło się od roznoszenia walentynek wysyłanych przez uczniów. Walentynki roznosili uczniowie samorządu szkolnego. Następnego dnia święto było kontynuowane. W Sali konferencyjnej odbyło się „popołudnie” pod tytułem „Bez mīlestības nedzīvojam”.

Wszyscy uczniowie, którzy brali udział opowiadali wiersze o miłości. Mogła to być zarówno miłość do drugiego człowieka, do zwierząt jak i do... herbaty.

Akcja bardzo spodobała się zarówno uczniom, jak i nauczycielom. Mamy nadzieję, że za rok takie święto również zostanie zorganizowane.

Daniła Radecki, kl. 6b

Szkolny zespół gitarowy odnosi sukcesy

Szkolny zespół gitarowy „Dvēseles Stīgas” 27. lutego bieżącego roku uczestniczył w dorocznym konkursie „No baroka līdz rokam” dla grup wokально-instrumentalnych i grup pop w Szkole Muzycznej nr 45. Występ można zaliczyć do udanych, gdyż grupa zajęła drugie miejsce, choć wcale nie było łatwo.

Tylko dzięki przyjaznemu zespołowi, chęci wygranej i ogromnemu wsparciu ze strony kierowniczki zespołu pani Tatjana Wostokowej, grupa mogła zająć drugie miejsce, pomimo dużej konkurencji innych łotewskich szkół. Próby kosztowały dużo sił i energii. Dystrybucja JEDNEGO mikrofonu dla całej grupy, problemy z dźwiękiem, brak eksperta w zakresie sprzętu dźwiękowego oraz brak innych elementów niezbędnych do wykonania muzyki nie wpłynęły jednak na pozytywne nastawienie grupy. Bardzo cieszymy się, że dzisiejsza młodzież docenia muzykę na żywo, a skład szkolnego zespołu znacznie powiększył się od zeszłego roku.

Podczas konkursu wykonaliśmy następujące utwory: Prāta Vētra - *Mana Dziesma* i *Žycie jak poemat* Szymona Wydry.

Sofija Bukatycza, kl.7

Skład szkolnego zespołu gitarowego:

- gitara basowa i gitara elektryczna – Marek Kondratjuk (kl. 8),
- gitary akustyczne – Sofija Bukatycza (kl. 7) i Oskar Grava (kl.6 b),
- gitara klasyczna – Marta Kondratjuka (kl. 5 a),
- wokół – Jolanta Sproga (kl. 9), Kamilla Czabaja (kl. 7), Liliana Orlova (kl. 7), Lolita Sokalska (kl. 7), Maksim Ivanovs (kl.6 b),
- tamburyn – Maksim Ivanovs.

Z HISTORIĄ W TLE, CZYLI O PEWNEJ WIZYCIE SŁÓW KILKA

21 lutego 2019 roku naszą szkołę odwiedzili uczniowie Szkoły Podstawowej im. Andreja Pumpura (znanego łotewskiego poety). Nasi uczniowie razem z panem Henrykiem Witkowskim odbyli wycieczką po szkolnym muzeum. Uczennice dziewiątej klasy: Gabriela Dzene i Daniela Radecka przygotowały prezentację o patronce szkoły Icie Kozakiewicz, którą po wycieczce zaprezentowały naszym gościom. Był też czas na miłe rozmowy o naszej szkole. Nasi goście byli zaskoczeni faktem, że mamy tak piękną szkołę i tak dużo eksponatów, my zaś czuliśmy z tego powodu nieskrywaną dumę.

Na koniec umówiliśmy się na rewizytę, żeby zobaczyć szkolne muzeum w zaprzyjaźnionej szkole.

Aleksander Dzenis, kl.10

**WZORCE OSOBOWE DLA MŁODYCH POLAKÓW NA ŁOTWIE
SZKOLNY KONKURS PLASTYCZNY ORAZ LITERACKO-HISTORYCZNY,
POŚWIĘCONY WYBITNYM POLAKOM Z ŁOTWY:**

Pierwsza część projektu realizowana w tym semestrze poświęcona jest następującym postaciom:

Kazimiera Iłakowiczówna, Konstancja Benisławska, Olga Dauksza, Antoni Ferdynand Ossendowski, Józef Gerald-Wyżycki, Konstanty Ronczewski, Ita Maria Kozakiewicz.

Druga część projektu będzie realizowana w semestrze jesiennym i będzie poświęcona następującym postaciom:

Emilia Plater, Gustaw Manteuffel, Grzegorz Fitelberg, Andrzej Łapicki.

Poniżej zamieszczamy zasady uczestnictwa w konkursie poświęconym **K. Iłakowiczównie, K. Benisławskiej, O. Dauksze, A. F. Ossendowskiemu, K. Ronczewskiemu, I. M. Kozakiewicz**, jednocześnie zachęcając do wzięcia udziału.

KONKURS RECYTATORSKI DLA WSZYSTKICH GRUP WIEKOWYCH	KONKURS PLASTYCZNO-FOTOGRAFICZNO -FILMOWY DLA WSZYSTKICH GRUP WIEKOWYCH	PREZENTACJA (MULTIMEDIALNA) DLA WSZYSTKICH GRUP WIEKOWYCH
RECYTACJA WYBRANEGO WIERSZA WYBRANEJ POETKI	WYKONANIE ILUSTRACJI PLASTYCZNEJ, FOTOGRAFICZNEJ ALBO KRÓTKIEGO FILMIKU DO WYBRANEGO WIERSZA POETEK IŁAKOWICZÓWNY/BENISŁAWSKIEJ LUB DAUKSZTY	WYKONANIE PREZENTACJI NA TEMAT ŻYCIA I TWÓRCZOŚCI WYBRANEJ POSTACI ORAZ ZAPREZENTOWANIE JEJ PRZED JURY

Ważne terminy:

Zgłoszenia do konkursu recytatorskiego, oddawanie prac: do końca marca

Prezentacja i ocena prac/recytacja wierszy: pierwszy tydzień kwietnia

Konkurs plastyczny

Tematyka pracy plastycznej:

Praca plastyczna promująca wybitnych Polaków z Łotwy; dotycząca życia i twórczości wybranej postaci.

Konkurs adresowany jest do dzieci i młodzieży szkolnej.

Uczestnicy zostaną podzieleni na 3 kategorie wiekowe:

I grupa – dzieci z klas I -III;

II grupa - z klas IV - VI,

III grupa - z klas VII -IX

Organizator prosi o wykonanie pracy w formie:

Plakatu/planszy w formacie minimum A3;

Rzeźby z masy solnej.

Prosimy o składanie prac w terminie do **18.04.2019 roku.**

Zwycięzcy Konkursu wyłonieni zostaną w trzech kategoriach wiekowych

Spośród prac biorących udział w Konkursie z każdej grupy wiekowej Komisja wyłoni 3 zwycięzców oraz 5 osób wyróżnionych;

"Nie jestem Rosjanką ani prawosławną, jak niektórzy myślą. Jestem katoliczką ochrzczonej w ryskim kościele (...). Nazwisko moje jest żmudzkie, a może tatarskie (...) myślę, że jestem w zgodzie ze swym sumieniem i nazwiskiem, tylko mniej tu wikingów i Prusów, ale przeważają Żmudzini, Jadźwingowie, Tatarzy. Wszak i ja mam kose oczy, szerokie plecy, nieduży wzrost (...)."

Olga Dauksza - poetka Ziemi Łatgalskiej

Olga Dauksztówna to utalentowana poetka, która do dziś jest zagadkową postacią. Niestety, niewiele jest publikacji poświęconych jej życiu i twórczości, lecz wszystkie zgodnie podają kilka faktów z jej życia.

Urodzona w Rydze w 1893r., ponoć w polsko-łotewskiej rodzinie, tam ukończyła polskie Gimnazjum Emilii Lichterowicz, następnie Dźwińskie Gimnazjum w klasie pedagogicznej, w Rydze podjęła pracę jako nauczycielka.

Wyjechała do Rosji, gdzie spędziła lata wojny. Najpierw w Jarosławiu, gdzie pracowała jako nauczycielka, później w Moskwie, gdzie studiowała malarstwo. Po wojnie Olga wróciła na Łotwę, ale nie do Rygi, a do Daugavpils, gdzie pracowała w różnych polskich szkołach.

Wkrótce jednak

“Pyta mię Pan, czego nauczam w szkole?... Niestety, choć tyle błędów wsadziłam do Waleta, ze wstydem muszę się przyznać, że (uczę... czy)

Poetka wydała 3 tomiki poezji: *Dźwina o zmierrchu* (1930), *Błękitne inicjały* (1933), *Walet kierowy* (1937).

Opracowała Kristīne Ļipatova

Portret Olgi Dauksztówny

“W rodzinie mojej nie brak przyzwoitych nazwisk polskich i niemieckich. Piszę po polsku i lubię Polaków, bo byli zawsze dla mnie dobrzy, czego nie mogę powiedzieć o innych narodach, z którymi mnie życie zetknęło”.

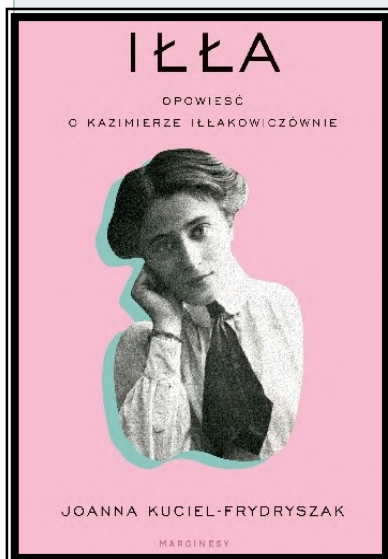
Sen nad ranem

*Na ulicy, nad Dźwiną, wśród sklepów żydowskich
i starowerskich domków o zielonych oknach,
przed którymi jarzębiny wiosną w deszczu mokną,
w noc jedną wyrósł pałac o frontonach włoskich,
à la Rastrelli... A o szóstej z rana
po schodkach marmurowych jaśnie grał Paulucci
z rajtpejczem wyszedł na brzeg Dźwiny w srebrzystej
peruce, niebo,
chmury oglądał ze zdziwieniem pana,
który przybył z wojażu. Ze znudzonym gestem
bił o swe kolana, po sztylpach rajtpejczem...
A potem wszystko znikło: ja, grał, mgła pajęczna,
i było to wiosną, w tysiąc dziewięćset trzydziestym*

W 2017 roku ukazała się biografia Kazimierzy Iłłakowiczówny autorstwa Joanny Kuciel-Frydryszak. *Iłła* w bardzo ciekawy sposób opisuje życie i twórczość poetki, skupiając się na mniej znanych faktach. Znajdziecie tutaj też wspomnienia o rodzinnych stronach poetki (terenach należących do dzisiejszej Łotwy).

Książka jest dostępna w szkolnej bibliotece.

Portret poetki, Maria Osmane, kl.9

KAZIMIERA IŁŁAKOWICZÓWNA – TEGO O NIEJ NIE WIEDZIELIŚCIE

Przeciętny Polak zapytany o Kazimierę Iłłakowiczównę powinien skojarzyć jej nazwisko z twórczością poetką. Nic dziwnego, skoro już w szkole podstawowej, uczniowie po raz pierwszy mają okazję zapoznać się z jej wierszami. Kazimiera Iłłakowiczówna to jednak przede wszystkim nietuzinkowa osobowość i indywidualistka. To nie będzie klasyczna biografia pt. „życie i twórczość”. Z tekstu dowiedziecie się raczej o niuansach życia niepoetyckiego Kazimierzy Iłłakowiczówny, które jednak w dużym stopniu zdeterminowało jej poetycką twórczość.

- **Data urodzenia**

Sama poetka podawała 1892 rok, zastrzegając, że jest to data orientacyjna, a prawdziwej nie zna. I tak, na podstawie rozmaitych skojarzeń i domniemań, przez lata spekulacji podawano kilka dat, a każda z nich wydawała się równie prawdopodobna. Najbezpieczniejsze przyjmuje się podawanie 1892 roku - tego, którym posługiwała się Iłłakowiczówna.

To właśnie tam na ziemiach naddźwińskich zrozumiała, że pisanie jest jej powołaniem(...). Życie od początku nie było dla niej łaskawe. Kilka lat po urodzeniu straciła ojca i matkę, wychowywał ją wuj Jakub Iłakowicz w Dyneburgu. Mocno zaniedbaną zabrała filantropka Zofia z Zyberk Platerów Bujnowa. Kazia znalazła dom, opiekę i miłość. Trudno więc się dziwić, iż ten fragment życia zaowocował także zbiorkami poezji, które uchwyciły piękno ziemi dzisiaj lotewskiej .

<http://www.pogon.lt/wilnianie-zasluzeni/183-iakowiczowna-kazimiera.html>

- **Asystentka marszałka Józefa Piłsudskiego**

Płtkowano, że łączy nas coś więcej niż praca. I słusznie. Kochalam go. Platonicznie. I nie wstydzę się tego. Ludzie nie zawsze byli w stanie zrozumieć, że mój stosunek do Marszałka był pełen uwielbienia i szacunku. To było wielkie uczucie z mojej strony, ale pełne respektu (...).Myślę, że byłam osobą, na której ramieniu mógł zawsze znaleźć wsparcie kiedy tylko potrzebował. – tak sama określiła swój stosunek do marszałka

- **Poliglotka**

Iłakowiczówna była też cenioną tłumaczką. Władala kilkoma językami. Pprócz angielskiego, znała: niemiecki, rosyjski, węgierski, rumuński i francuski.

- **Iłakowicz**

Iłakowiczówna debiutowała pod nazwiskiem K. Iłakowicz z obawy przed krytyką i niedocenieniem. Jej obawy okazały się niesłuszne, gdyż szybko zyskała uznanie dla swojej twórczości poetyckiej.

K. Iłakowiczówna, **Tamtejsi**

Jacyż to nasi tamtejsi?

Bledsi , chudsi , lżejsi, mniejsi.

Piechotą na jarmark idą,

by ich podwiózł - proszą Żyda;

służą starowierom jak parobcy,

nie strzyżeni , niepiśmienni...Ciche owce!

Tyfus ich dziesiątkuje i cholera,

tacy byli w mym dzieciństwie...Jacyż oni teraz?

Dzieci ich patrzą jak blade kwiatki lnu,

psy ich zawsze wyją , skomlą - nie znają snu...

W kościele łanem się chylą zbitym przez grad,

ten najszczęśliwszy z nich , co krzyżem padł;

Hostia nad nim wzniesiona jaśnieje niezwykle

O święci , nieznanii święci Łotwy i Litwy!.

Zeskanuj kod QR,
by uzyskać linki do
ciekawych źródeł
na temat życia
i twórczości
poetki.

Gościem *Ad-remu* jest Nikita Toms, uczeń 10 klasy, który poza szkołą, większą część swojego czasu spędza na parkiecie. Chcemy zapytać go o jego hobby.

„AD REM”: Jakim tańcem się zajmujesz?

Nikita Toms: Uprawiam taniec sportowy, często nazywa się to tańcem towarzyskim.

„AR”: Jak długo już tańczysz?

N.T.: Tańczę już 10 lat. Zacząłem tańczyć, gdy miałem 6 lat.

„AR”: Jak się zaczęła twoja przygoda z tańcem?

N.T.: Na tańce zapisała mnie mama. Zawsze byłem bardzo aktywny. W wieku 3 lata uprawiałem gimnastykę, ale gdy miałem 5 lat zrozumiałem, że nie jest to już dla mnie interesujące zajęcie. Wtedy moja mama postanowiła spróbować czegoś innego i zaprowadziła mnie na tańce. I to był właściwy wybór!

„AR”: Co mógłbyś doradzić(podpowiedzieć) osobom, które dopiero chcą zająć się tańcem?

N.T.: Jeżeli lubisz ruszać się w takt muzyki i tańczyć, myślę, że możesz wybrać taniec sportowy. Spotkasz wielu nowych przyjaciół, poznasz nowych ludzi. Taniec to jest również dobry sposób spędzania czasu. Poza tym treningi są bardzo dobre dla utrzymywania formy fizycznej, dla zdrowia i po prostu dla urozmaicenia codziennej rutyny człowieka.

„AR”: Co najbardziej podoba Ci się w tańcu?

N.T.: W tańcu podoba mi się ...wszystko! W czasie zawodów często spotykamy się z niesprawiedliwością w ocenach układów, ale najważniejsze to iść dalej. Jeśli naprawdę podoba Ci się to co robisz, to praca i pragnienia pomogą osiągnąć każdy cel! Oczywiście, proces szkolenia nie jest łatwy. Bardzo dużo ćwiczeń, dużo stresu, dużo emocji, ale trzeba umieć sobie z tym radzić. Poza tym, kiedy osiągniesz już wysoki poziom, to taniec wymaga sporych nakładów finansowych na kostiumy, podróże, szkolenia, zagraniczne obozy. Potrzeba też dużo pracy i silnej woli, ale kiedy osiągasz dokładnie to, czego chcesz, można powiedzieć, że te wszystkie wysiłki są tego warte. . .

„AR”: Czy masz stałą partnerkę w tańcu? Jakie sukcesy macie na koncie?

N.T.: Przez 10 lat zajmowania się tańcem miałem 3 partnerki. Z obecną tancerką jesteśmy razem 3 lata. Ona uczy się w Gimnazjum nr 1 w Rydze. W ciągu wspólnych trzech lat zostaliśmy czterokrotnymi półfinalistami Mistrzostw

Nikita Toms z partnerką podczas występu

„AR”: W jakich krajach już występowałeś?

N.T.: Z powodu konkursów podróżowaliśmy niemal po całej Europie. Moim osobistym marzeniem jest pojechać do USA czy do Azji, ale wciąż jest to jeszcze w sferze planów i marzeń. Taniec jest doskonałym sposobem, by podróżować i zwiedzać świat. Kiedy jedziemy do jakiegoś nowego miejsca, zawsze przeznaczamy jeden dzień, by pospacerować i poznać okolicę.

„AR”: Co chciałbyś osiągnąć jeszcze w tej dziedzinie? Jaki jest twój cel?

Moje cele to być coraz lepszym w tańcu, nigdy się nie poddawać. Bardzo chcę związać z tańcem całe moje życie, chcę być trenerem, sędzią, zostać mistrzem świata i zrobić wszystko, aby osiągnąć swoje cele!

Wysłuchała: Sanija Brenarde-Zahareviča

AD REM W POSZUKIWANIU DZIENNIKARZY
JEŚLI JESTEŚ OSOBĄ KREATYWNĄ,
LUBISZ TWORZYĆ ORYGINALNE
TEKSTY, FOTOGRAFOWAĆ,
PRZEPROWADZAĆ WYWIADY LUB
POSIADASZ INNE UKRYTE MOCE,
KONIECZNIE ZGŁOŚ SIĘ
DO NASZEGO ZESPOŁU !

NOWY REGULAMIN W SZKOLE

Przypominamy, że w szkole obowiązuje nowy regulamin. Warto zapoznać się z jego uaktualnioną wersją, by znać swoje prawa i obowiązki.

STOPKA REDAKCYJNA

Redaktorzy numeru:

Sanija Brenarde-Zahareviča

Aleksander Dzenis

Gabriela Dzene

Kristīne Ļipatova

Sofija Bukatycza

Daniła Radecki

Opieka redakcyjna:

Sabina Mężyk

Małgorzata Kazanowska